

Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen Werkgroep Cultuur Historie   Secretariaat
p/a Zeeuws Archief, Hofplein 16, Postbus 70, 4330 AB Middelburg tel (0118)678800 • fax
(0118)628094 • website <http://www.wchzeeland.nl> e-mail WCHZeeland@gmail.com • bankrekening
NL88 INGB 0006 4114 94 t.n.v. de Werkgroep WCH, Kreekpad 5, 4485 AZ Kats

JAARVERSLAG 2014

Inleiding

Dankzij de Provinciale subsidie, een bescheiden bijdrage van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen en een positief symposiumbeleid, konden wij dit jaar een aantal substantiële activiteiten organiseren. Het bestuur van de Werkgroep Cultuur Historie (WCH) is daarom de provincie Zeeland en het Zeeuws Genootschap zeer erkentelijk voor hun financiële ondersteuning.

2014 was een jaar waarin de WCH een aantal grote symposia, enkele studiedagen en een Ronde Tafelconferentie (RTC) organiseerde. Het bestuur kreeg een nieuwe voorzitter en verschillende nieuwe bestuursleden en de samenwerking met de Zeeuwse Dialecten Vereniging was opnieuw goed. Zo verschenen er van het gemeenschappelijke tijdschrift Nehalennia vier nummers (afl. 183 t/m afl. 186). Op 5 maart vond eveneens in goede harmonie de jaarvergadering plaats tussen een vertegenwoordiging van de werkgroep en ZDV. De al eerder aangekaarte ontvlechting van de gezamenlijke WCH en ZDV-administraties kreeg in januari zijn beslag. Voortaan ligt de administratie van de ZDV-leden en Nehalennia bij de ZDV. Hans Nagelkerke, penningmeester WCH, continueert de financiële administratie van onze Werkgroep.

Symposia, studiedagen en een Ronde Tafelconferentie

Op 14 maart organiseerden de WCH en de coördinatiencommissie voor de Verzamelingen van het Zeeuws Archief het middagsymposium Zelandia Illustrata. Dit ter gelegenheid van het feit dat deze topografische atlas 150 jaar in bezit is van het Genootschap. Tijdens de bijeenkomst werd ook aandacht besteed aan de toen recentelijk gerestaureerde Roman-Visscher atlas. Het programma begon rond twee uur en werd opgeluisterd met verschillende sprekers. Na de inleiding door mevrouw drs. I.H. Vogel-Wessels Boer, conservator Zelandia Illustrata, sprak dr. P.C.J. van der Krogt, Jansonius conservator Bijzondere Collecties en verbonden aan de UvA over 1500 jaar wandkaarten. De lezing 'Over gratuiteiten en necessiteiten van de Staten van Zeeland' werd gehouden door mevrouw drs. C.E. Heyning, conservator Kunst en Kunstnijverheid, Zeeuws Archief. Na de voordracht 'Gelukkig hebben we de scans nog?' door L.M. Hollestelle, archivaris Zeeuws Archief, werd de middag besloten met de presentatie van De Roman-Visscher atlas.

Op 12 april vond in de kerk te Groede de historische studiedag '200 jaar geschiedenis van Zeeuws-Vlaanderen' plaats, een samenwerkingsverband van de WCH en de Heemkundige Kring West-Zeeuws-Vlaanderen. In een volle kerk met belangstellenden, waar onder verschillende lokale en

provinciale autoriteiten, ging het er om een antwoord te vinden op de vraag hoe dit van oorsprong Generaliteitsland onderdeel werd van de nieuwe provincie. En hoe bevolkingsomvang, taal, economie, kerk, verbindingen en bestuur op elkaar in werkten en in welke richting. En welke verbindinglijnen met Vlaanderen bleven bestaan en welke met het noorden. Stimuleerden deze ontwikkelingen de band met de rest van de provincie Zeeland of juist de positie van 'een landje apart'? Via twee moderators en een forum konden sprekers en zaal reageren op de lezingen van dr. Piet van Cruyningen, dr. Willem van den Broeke, dr. Adrie de Kraker en prof. dr. Henk te Velde. Na afloop van het officiële gedeelte werd het eerste exemplaar van het gelijknamige herdenkingsboek overhandigd aan Toine Poppelaars, dijkgraaf van Waterschap Scheldestromen.

In een totaal uitverkochte zaal van de Zeeuwse bibliotheek vond in de middag van 13 juni het symposium De Zeeuwse belangen in de slavenhandel plaats. Dit ter herdenking van de afschaffing van de slavernij op 14 juni 1814. Tijdens het symposium kwamen alle partijen die onderdeel uitmaakten van het trans-Atlantische slavensysteem aan de orde: Nederlanders en Zeeuwen, de organisatie van de MCC zelf, de bemanning van de schepen, de Afrikanen en de opkopers in de West. Sprekers over deze onderwerpen waren: prof. dr. Gert Oostindie (UL), dr. Ruud Paesie (Middelburg), drs. Ad Tramper (Gemeentearchief Vlissingen), prof. dr. Henk den Heijer (UL), dr. Karwan Fatah Black (UL) en dr. Dienne Hondius (VU). Na discussie werd de middag besloten met de aanbidding door Ruud Paesie van het eerste exemplaar van het boek over de Middelburgsche Commerciale Compagnie aan Han Polman, Commissaris van de Koning van Zeeland. Het symposium werd mede georganiseerd door verschillende Zeeuwse gemeenten en provinciale overheidsinstanties.

Op 27 november vond op kasteel Westhove te Oostkapelle het symposium Kastelen in Zeeland plaats, georganiseerd door het SCEZ. Aanleiding voor dit evenement was de presentatie van het Kastelenlexicon Zeeland en publicatie van de belangrijkste kastelengegevens op de website van de Nederlandse Kastelenstichting. De publicatie die hieruit voortkomt, verschijnt in Nehalennia in 2015 en wordt financieel ondersteund door de WCH.

Het twee keer per jaar teugkerende moment dat promovendi hun onderzoek publiekelijk kunnen toetsen tijdens een debat met onafhankelijke deskundigen, werd dit jaar beperkt tot één bijeenkomst. Op 3 oktober in de Raadszaal van het Stadhuis te Middelburg, legde drs. Andrea Ruisen haar promotieonderzoek Patient Competence in Psychiatry. A Study in Obsessive Compulsive Disorder voor aan de volgende referenten: prof. Mr. Martin Buijsen (gezondheidsrecht EUR), dr. Martin Sielk (psychiater Emergis), dr. Jan Vorstenbosch (ethiek UU) en prof. Mr. Pieter Ippel (rechtsgelerdheid UCR/UU). Dr. Willem van den Broeke was voorzitter. Andrea Ruisen studeerde medicijnen en filosofie en is psychiater. Haar promotieonderzoek richtte zich op de problematiek van wilsbekwaamheid bij patiënten met ernstige dwangstoornissen.

Bestuurlijke zaken

Het WCH-bestuur kwam in 2014 vier maal bijeen.

Tijdens de ALV op 9 mei werden de jaarstukken goedgekeurd. Bij de navolgende bestuursvergadering werd na vijf jaar samenwerking afscheid genomen van Ruud Paesie. In diezelfde bijeenkomst gaf Hans Krabbendam aan dat hij zich eind 2014 als voorzitter zou terugtrekken i.v.m. zijn werkzaamheden als gemeenteraadslid te Middelburg. Albert Meijer (vorm. hoofd archieven en collecties van het Zeeuws Archief) volgt hem vanaf september '14 t/m april 2015 in een dakpanconstructie op: Albert Meijer als voorzitter en Hans Krabbendam als vicevoorzitter. In mei versterkten dus Meijer maar ook Peter van Druenen (bedrijfshistoricus en uitgever) en Anya Luscombe (docente Engels en journalistiek aan de UCR) ons bestuur. Arjan van Dixhoorn heeft zich bereid verklaard om voorzitter te worden van het jubileumcomité dat zich buigt over de inhoudelijke organisatie van het 250 jarig jubileum van het Zeeuws Genootschap in 2019.

Het bestuur beraadt zich om haar vaste, jaarlijkse publieksbezigdheden (symposia, studiedagen en RTC's) te verbreden met thematische onderzoeksactiviteiten, hetzij kort of langlopend en uiteraard gericht op de oude en/of de (vroeg) moderne Zeeuwse geschiedenis.

Samenstelling bestuur:

drs. Albert Meijer, voorzitter

dr Hans Krabbendam, vicevoorzitter

drs. Hans. Nagelkerke, penningmeester

drs. Elly Adriaansz, secretaris

Maaïke Doorenbos

drs. Marinus van Dintel

prof. dr. Arjan van Dixhoorn

drs. Peter van Druenen

mw. dr. Anya Luscombe